

Za oponou zpráv a kontroverze

Ochrana před azbestem

Posledních několik let přineslo spoustu zpráv týkajících se azbestu: o zavírání škol, sanování kanceláří a článkách o nepovedených renovacích domů. Ale když nahlédneme za oponu těchto článků a obav, doopravdy chápeme, jaký dopad má azbest na vaše zdraví, jak ho rozpoznat a co dělat proto, abyste byli chráněni?

My ano.

Proto jsme strávili desítky let tím, že jsme vás informovali o potenciálních rizicích a zlepšovali produkty na ochranu dýchacích cest, které udržují vaše plíce v bezpečí. Ať už působíte ve stavebnictví, pracujete s izolacemi, instalujete střechy či dlažbu, manipulujete se spojovacími kotouči nebo realizujete odvážné domovní renovace, azbest může představovat závažnou hrozbu pro vaše plíce i pro vaše celkové zdraví. Zde je přehled toho, co potřebujete vědět o azbestu, abyste zůstali v bezpečí.

Detail azbestu

Co je to azbest?

Azbest je zastřešující pojem pro skupinu vláknitých silikátových minerálů hojně zastoupených v přírodě. V minulosti se používal zejména v komerčních aplikacích a ve stavebnictví, protože díky své délce a pevnosti má vysokou tepelnou odolnost, skvěle izoluje povrchy a dá se snadno vetkat do jiných materiálů a produktů.

Existují dva typy azbestu, serpentínový a amfibolový. Serpentinová vlákna jsou dlouhá, flexibilní a zakřivená, proto jsou oblíbená při výrobě. Amfibolová vlákna jsou zase rovná a tuhá, proto jsou křehká a náchylnější k rozbití. A vaše plíce jsou ohroženy přesně v případech, kdy se tyto chomáče vláken rozbijí.

Jak mě to může ovlivnit?

Opakovaná a dlouhodobá expozice azbestu je přímo spojována s rakovinou plic, mezoteliomem a dalšími plicními problémy. Mezi ty nejběžnější patří azbestóza, chronické onemocnění plic, které zjižvuje tkáň ve spodní části plic, snižuje flexibilitu plic a ztěžuje dýchání. Běžné počáteční symptomy azbestózy zahrnují obtížné dýchání, při kterém člověk vydává při nádechu „kdákavý“ zvuk, paličkovité prsty a namodralé zbarvení kůže. Expozice azbestu ve vysokých koncentracích může vést také ke zvětšení srdce v důsledku zvýšeného odporu při průtoku krve plicemi.

Při hodnocení všech těchto rizik se berou v úvahu následující aspekty:

- Míra a délka expozice
- Uplynulá doba od expozice
- Věk, při kterém došlo k expozici
- Kuřácké návyky
- Typ a velikost azbestových vláken

Kdy jsem v ohrožení?

Azbest pravděpodobně vdechnete pokaždé, když dojde k prasknutí či narušení vláken. Uvedené riziko je spojeno zejména s křehkým azbestem, tedy s azbestem, který je drolivý nebo má volnější strukturu, protože se snáz dostává do ovzduší ve formě polétavých částic. Vzhledem k tepelné odolnosti a izolačním vlastnostem s největší pravděpodobností přijdete s azbestovými vlákny do styku při manipulaci se střešními materiály, podlahovou dlažbou, izolačními materiály, topnými systémy, elektrickými a akustickými izolačními produkty, automobilovými třecími materiály, jako jsou spojkové kotouče, a u řady dalších produktů.

Až v 80. letech 20. století začaly některé země azbest zakazovat. Jako první Norsko, Švédsko a Švýcarsko. Následně Rakousko, Finsko a Holandsko a poté i další země. V České republice došlo k částečnému omezení používání azbestu v roce 1984. Ale až v roce 1997 byla výroba azbestových materiálů ukončena. Jelikož byl azbest hojně využíván, práce na budovách postavených před zákazem představuje riziko. Přestože byla nastavena přísná bezpečnostní a expoziční pravidla pro řízení rizik spojených s polétavým azbestem, vzhledem k rozšíření tohoto vláknitého materiálu, doporučujeme používat ochranné vybavení při každé práci na starších budovách či s tradičními materiály.

Co mám dělat v zájmu své ochrany?

Je dobré vědět, kam se dívat

Azbest má poměrně unikátní vzhled a často se dá zpozorovat pouhým okem. Dívejte se po bílém, vláknitém materiálu v okolí klimatizací, pod koberci a na stropěch, v izolacích skříní, na střešních deskách, v okolí potrubí a v jakýchkoli izolačních deskách či materiálech.

Pořídte si potřebné vybavení

Nejčastěji jsou azbestu v dnešní době vystaveni stavbaři, autoopraváři, údržbáři, tesaři a instalatéři. Vzhledem k oblibě a všudypřítomnosti azbestu je důležité používat v jeho dosahu po celou dobu správné ochranné prostředky. Po dobu rizika potenciální expozice byste měli používat alespoň částečkový respirátor s CE *certifikací*.

Pro vyšší míru expozice má společnost 3M kompletní řadu produktů od lehkých jednorázových respirátorů po celoobličejové filtrační masky a odolné autonomní respirační vybavení. Všechny naše produkty disponují vyspělou technologií elektrostatických médií, která umožňuje pohodlné dýchání, aniž by se vám nebezpečná vlákna a částice dostaly do plic.

Kdykoli se můžete [obrátit](#) na některého z našich expertů na ochranu dýchacích orgánů, který vám poskytne odborné poradenství v oblasti ochranného vybavení a zamezení rizikům přímo na míru. Jsme schopni vám pomoci zmírnit riziko expozice tak, abyste se mohli zaměřit na to skutečně důležité: na svou práci, na své zdraví a na svou rodinu.

Věděli jste, že...?

Již starověký římský učitel Pliny mladší (61-112 let n. l.) napsal, že otroci, kteří dolívají a pracují s azbestem, se stali nemocnými. Bylo to téměř 2000 let předtím, než vědci objevili příčinu této tajemné nemoci.

První objev
toxicity azbestu

61-112 let
n.l.

Reference

Asbestos bans around the world, *Asbestos Nation* (2016). Přečteno na adrese <http://www.asbestosnation.org/facts/asbestos-bans-around-the-world/> dne 21. září 2016

The National Occupational Classification, Government of Canada (2016), přečteno na adrese <http://www5.hrsdc.gc.ca/NOC/English/NOC/2011/SearchIndex.aspx> dne 21. září 2016

Asbestos. *Workplace Safety & Prevention Services* (2014-2015). Přečteno na adrese <http://www.wsp.ca/Information-Resources/Topics/Asbestos.aspx> dne 21. září 2016